

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Master of Science in de sociologie (master) van de Universiteit Antwerpen**

Samenvattende bevindingen en overwegingen

datum	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
14 juni 2016	visitatierapport.
onderwerp	
Accreditatiebesluit	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
(004726)	De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als goed
bijlagen	
4	De masteropleiding Sociologie ressorteert onder de faculteit Sociale Wetenschappen (FSW). Binnen de faculteit draagt de Onderwijscommissie FSW de overkoepelende verantwoordelijkheid. De Opleidingscommissie van de masteropleiding Sociologie groepeerd niet alleen alle betrokken docenten, maar ook vertegenwoordigers van het AAP en de studenten. De masteropleiding aan de UAntwerpen wil sociologen vormen die in staat zijn om maatschappelijke fenomenen op een zelfstandige manier empirisch in kaart te brengen, theoretisch te duiden en daar beleidsimplicaties uit af te leiden. Daarbij beschikken ze over diepgaande kennis van de sociale instituties, kenmerken en problemen van enkele maatschappelijke deeldomeinen. De doelstellingen zijn geformuleerd conform de onderwijsvisie van de UAntwerpen, waarin studentgecentreerd en competentiegericht onderwijs centraal staan.

De beoogde opleidingsspecifieke leerresultaten passen binnen het Vlaamse kwalificatieraamwerk. Ook de link met het domeinspecifieke referentiekader is aan de maat. De beoogde opleidingsspecifieke leerresultaten sluiten aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en vanuit het vakgebied worden gesteld. De commissie waardeert het feit dat recent de activiteiten van een klankbordgroep geïntensifieerd werden met het oog op feedback van het beroepenveld op de beoogde kerncompetenties, en dat studenten zich kunnen specialiseren in diverse maatschappelijke sectoren.

De commissie beschouwt de focus op beleid als een interessante profilering. Ze waardeert eveneens dat andere componenten, die in het kader van een sociologieopleiding verwacht mogen worden, niet lijden onder het beleidsmatige karakter van het profiel.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als voldoende

Pagina 2 van 8 Het masterprogramma bestaat uit drie grote blokken: Theorie, methoden en beleid (24 studiepunten), Specialisatiedomein (15 studiepunten), Masterproef (15 studiepunten); aangevuld met een keuzevak. Studenten kiezen één specialisatiecluster. Naast het specialisatiedomein nemen studenten een keuzeopleidingsonderdeel op dat in de regel een State-of-the-art onderdeel uit een andere specialisatiecluster betreft of het opleidingsonderdeel Cultuursociologie, Capita Selecta (6 studiepunten). De commissie waardeert dat, om de overeenstemming tussen de doelstellingen van individuele opleidingsonderdelen en de overkoepelende kerncompetenties van de opleiding te monitoren, gebruik wordt gemaakt van een intern auditsysteem.

De commissie meent dat er een versterking gewenst is van de informatievoorziening over de arbeidsmarkt. Met het oog op toekomstige verbetering verdient het de overweging om alumni in grotere mate te volgen en te betrekken bij het programma. Mede in functie van de latere beroepsmogelijkheden dient een grotere sturing bewerkstelligd te worden. Ook overlappingsen in het programma moeten verder opgevolgd worden. De commissie begrijpt dat dit bevorderlijk is om zij-instromers mee te krijgen, maar meent dat dit niet ten koste mag gaan van de aantrekkelijkheid en meerwaarde van het programma voor reguliere instromers.

In het kader van de masterproef voeren de studenten zelfstandig een onderzoek uit, waarbij zij de theoretische, methodologische, maatschappij-analytische en kritische capaciteiten die zij verwierven tijdens de opleiding toepassen op een specifiek sociologisch vraagstuk. De commissie staat positief tegenover de voorbereiding en begeleiding van de masterproef. De commissie stelt wel een risico op ongelijke behandeling vast in de mate van begeleiding door de promotoren. Ook dient ook het beleidsaspect een grotere plaats te krijgen in de scriptie, in navolging van de duidelijke klemtoon op doelstellingsniveau. In deze context vraagt de commissie om te onderzoeken of een stage-onderdeel mogelijkheden kan bieden.

In de masteropleiding bestaat er een grote mate van interactiviteit. De studenten geven wel aan dat het eerste semester vooral bestaat uit hoorcolleges, en het tweede semester uit papers en de masterproef. En meer gespreide aanpak kan in deze context de structuur van het programma nog verder bevorderen.

De kwantiteit van het personeel stelt de studenten in staat de beoogde leerresultaten te bereiken. De masteropleiding wordt ingevuld door 12 ZAP-leden (waarvan 11 verbonden aan het Departement Sociologie) en ondersteund door de AAP-leden van het Departement. De commissie meent dat dit volstaat om de masteropleiding op een kwalitatieve manier te ondersteunen. Net zoals in het kader van de bacheloropleiding, wordt dit ondersteund door een toereikende deskundigheid binnen het personeelsbestand. Het Expertisecentrum Hoger Onderwijs (ECHO), dat de docentenopleiding en assistentenopleiding organiseert, verdient in deze context de waardering. Wat betreft de vakdeskundige kwaliteit is de commissie positief. Met het oog op toekomstige verbetering, meent de commissie echter dat de aanwezige expertise inzake beleid duidelijker en meer herkenbaar aangewend moet worden ter bevordering van het beleidsmatige karakter van de opleiding.

De ondersteunende voorzieningen zijn ook voor de masteropleiding aan de maat. Wel stelt de commissie een communicatieprobleem vast met betrekking tot de informatievoorziening over de verschillende, op zich adequate, ondersteunende voorzieningen.

Pagina 3 van 8 Wat betreft de materiële voorzieningen is de commissie over de ganse lijn tevreden. De commissie waardeert de gesloten cirkel van het kwaliteitszorgsysteem, waarbij ook de opvolging adequaat blijkt te verlopen.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als goed

De commissie waardeert het feit dat het facultaire toetsplan vertrekt vanuit twee leidende principes, met name 'competentiegericht onderwijs' en 'studentgecentreerd en activerend onderwijs'. De masteropleiding heeft tal van acties ondernomen om de betrouwbaarheid, de validiteit en de transparantie van de toetsing te kunnen bewaken. De studenten geven aan dat voor hen duidelijk is wat er van hen verwacht wordt. De commissie stelt wel een zekere mate van variatie vast in de mate van feedback: bij sommige opleidingsonderdelen wordt dit heel goed en kort op de bal ter harte genomen, maar bij andere opleidingsonderdelen is er ruimte voor verbetering. De commissie meent dat het nodige ondernomen moet worden opdat het te allen tijde duidelijk wordt hoe verschillende deelscores (examens, papers,...) aanleiding geven tot een totale score voor een opleidingsonderdeel. De studenten zijn positief over de variatie aan evaluatievormen. In de masteropleiding zijn er nog slechts twee opleidingsonderdelen waarvoor de evaluatie uitsluitend gebeurt op basis van een schriftelijk of mondeling examen. De commissie waardeert bovendien dat er wordt gestreefd naar een evenwichtige mix van summatieve en formatieve toetsing.

Wat betreft de masterproef werd er een uitgebreide handleiding uitgewerkt voor de studenten. De eindevaluatie van de masterproef bestaat uit enerzijds een beoordeling van de scriptie zelf door de promotor en een door de opleiding aangestelde medebeoordelaar en anderzijds een mondelinge verdediging in aanwezigheid van de promotor en de medebeoordelaar. Met de invoer van een evaluatieformulier werd een belangrijke stap gezet naar een nog meer uniforme beoordeling van eindverhandelingen. De commissie meent wel dat, in lijn met de doelstellingen, ook beleidsmatige aspecten moeten opgenomen worden in de evaluatiecriteria. Los van de ambities met betrekking tot beleid, is het eindniveau van de masterproeven aan de maat en sluiten de scores daarbij aan.

De cijfers over het diplomarendement stemmen de commissie tevreden, met een vijfjaarlijks gemiddelde van 83,4%. Iets meer dan de helft van de studenten behaalde het masterdiploma na 1 jaar (53,7%). Dit komt overeen met de andere Vlaamse instellingen. Verder blijkt dat de gemiddelde duur van de masterproef vrijwel constant blijft op 1,2 jaar. Het merendeel van de studenten slaagt er nog steeds in om dit opleidingsonderdeel binnen het voorziene tijdsbestek af te ronden.

Inzake de inzetbaarheid van de afgestudeerden op de arbeidsmarkt blijken de studenten goed gewapend om een gepaste job te vinden, al kunnen meer initiatieven inzake voorlichting van beroepsmogelijkheden het zelfvertrouwen van de studenten bevorderen.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Master of Science in de sociologie (master) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Master of Science in de sociologie (master) van de Universiteit Antwerpen.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Master of Science in de sociologie (master) georganiseerd door de Universiteit Antwerpen. De opleiding wordt aangeboden te Antwerpen zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is goed.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2016 tot en met 30 september 2024.

Den Haag, 14 juni 2016

De NVAO
Voor deze:

Ann Verreth
(vicevoorzitter)

¹ Het ontwerp van accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 13 mei 2016 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

Pagina 5 van 8 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg

Oordeel	
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Voldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Goed
Eindoordeel opleiding	Goed

Naam instelling	Universiteit Antwerpen
Adres instelling	Rector A. Verschoren Middelheimlaan 1 2020 Antwerpen
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie Universiteit en Hogescholen Antwerpen (AUHA)
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Master of Science in de sociologie
Niveau en oriëntatie	master
Bijkomende titel	geen
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– geen – werkstudententraject
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Antwerpen
Studieomvang (in studiepunten)	60 ECTS
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2017
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	2015-2016
(Delen van) studiegebied(en)	Politieke en sociale wetenschappen
ISCED benaming van het studiegebied	03 Social sciences, journalism and information 0319 Social and behavioural sciences 0314 Sociology and cultural studies

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. Een diepgaande kennis hebben van theorieën en concepten van één of meerdere deeldomeinen van de sociologie.
2. Maatschappelijke en sociaal-wetenschappelijke vraagstukken vatten en uiteenzetten in sociologische termen, vertalen in sociologische onderzoeksvragen, deze beantwoorden conform wetenschappelijke criteria.
3. Op wetenschappelijk verantwoorde wijze helder en gevat presenteren en rapporteren, zowel schriftelijk als mondeling.
4. Kwalitatieve of kwantitatieve data analyseren aan de hand van gevorderde technieken en de resultaten kritisch duiden.
5. Een wetenschappelijk onderbouwde en doordachte argumentatie vormen over maatschappelijke problemen en/of gerelateerde beleidsoplossingen.
6. In staat zijn relevante ontwikkelingen binnen één of meerdere maatschappelijke deeldomeinen op te volgen.

Datum validatie: 13 oktober 2014

Voorzitter:

- Prof. em. dr. Jules L. Peschar, emeritus hoogleraar onderwijssociologie, basiseenheid Sociologie, Rijksuniversiteit Groningen, Nederland, Adviseur op het terrein van sociaalwetenschappelijk en onderwijskundig onderzoek (KNIRPZ);

Leden:

- Prof. dr. Jeroen Winkels (domeindeskundige), Directeur ITS, Radboud Universiteit Nijmegen, Vice-voorzitter van het College van Bestuur, Radboud Universiteit Nijmegen, Nederland.
- Prof. dr. Marc Vermeulen (domeindeskundige), hoogleraar sociologie, Tilburg University en aan Open Universiteit Nederland, academic director van de leergang Strategy, Innovation and Governance voor topbestuurders in het publieke domein.
- Prof. em. dr. Mart-Jan de Jong (domeindeskundige), emeritus hoogleraar sociologie, Roosevelt Academy University College, Nederland
- Mevr. Liesbeth Maene (student-lid), studente Bachelor in de Politieke Wetenschappen en Sociologie, Katholieke Universiteit Leuven
- Mevr. Chana De Wilde (student-lid), studente Master of Science in de Sociologie, Universiteit Gent

De commissie werd ondersteund door Jasper Stockmans, projectbegeleider en secretaris.